

ADRODDIAD I'R CABINET

17 Medi 2013

Aelod Cabinet: Cyng John Wynn Jones

Pwnc: Côt Diogelwch Morwrol

Swyddog cyswllt: Llyr Jones, Uwch Reolwr Economi a Chymuned

Y penderfyniad a geisir

Fod y Cabinet ddiweddarau trefniadau gweithredu ac atebolrwydd dyletswyddau rheoli harbyrau'r Sir yn unol â'r Cod Diogelwch Morwrol, gan gynnwys ymgymryd â swyddogaethau 'Deilydd Dyletswydd'

Fod cyfansoddiad safonol yn cael ei fabwysiadu gan y Pwyllgorau Harbwr Ymgynghorol presennol, fel rhan o'r trefniadau newydd

Barn yr aelod lleol

Ddim yn fater lleol

Cyflwyniad

Yn 2012, bu Adran Trafnidiaeth llywodraeth ganolog gyhoeddi dogfen 'Cod Diogelwch Morwrol Porthladdoedd' gan ddiweddarau canllawiau a gyhoeddwyd yn wreiddiol yn 2000.

Mae'r Côt yn berthnasol i bob awdurdodau harbwr yn y Deyrnas Gyfunol, ac yn sefydlu'r egwyddor i osod safon genedlaethol ar gyfer diogelwch morwrol porthladdoedd er budd diogelwch rhai sydd yn gweithio neu ddefnyddio porthladdoedd, cychod, teithwyr a'r amgylchedd. Mae copi o'r Cod Diogelwch Morwrol wedi ei gynnwys fel Atodiad 1.

Mae Cyngor Gwynedd yn Awdurdod Harbwr statudol yn unol â diffiniad y Côt, ar gyfer Harbwr Aberdyfi, Abermaw, Porthmadog a Phwllheli. Yn ychwanegol, mae Harbwr Porthmadog wedi ei ddynodi fel Awdurdod Harbwr Cymwys yn unol â Deddfwriaeth Peilot 1987 er, nid yw hyn yn effeithio ar gydymffurfiaeth â'r Côt.

Mae'n fwriad i'r Côt Diogelwch fod yn berthnasol i bob Awdurdod Harbwr sydd â dyletswyddau a phwerau mewn perthynas â diogelwch morol. Nid yw cydymffurfio â'r Côt yn ddewisol, ac mae'n ddisgwyliedig bod Awdurdodau Harbwr yn gweithio i gyflawni'r safon gytunedig drwy weithredu.

Mae'r Côt hefyd yn cyfeirio at ddyletswyddau penodol, ac mae angen cadarnhau trefniadau'r Cyngor yn sgil newidiadau i'w gyfansoddiad llynedd.

Rhesymau dros argymell y penderfyniad

Er mwyn sicrhau fod trefniadau'r Cyngor yn unol â gofynion y Côt Diogelwch Morwrol Porthladdoedd.

Ystyriaethau perthnasol

Rhoddir ystyriaeth gryno i brif agweddau o'r Côt isod :

a) Atebolrwydd am Ddiogelwch Morwrol

Mae'r canllawiau ar atebolrwydd yn seiliedig ar yr egwyddorion canlynol

- Fod Deilydd Cyfrifoldeb (Duty Holder), ar ran yr awdurdod harbwr, yn atebol am reoli gweithgareddau o fewn yr harbwr
- Dylai awdurdodau gyhoeddi ymrwymiad i gydymffurfio gyda'r Côt
- Mae'r Côt yn safon genedlaethol y gellir mesur polisiâu, gweithdrefnau a pherfformiad awdurdodau harbwr
- Dylid sicrhau fod cyfrifoldebau rheolaeth a gweithredol wedi eu diffinio'n glir
- Dylid apwyntio 'Person Dynodedig' er mwyn sicrhau sicrwydd ansawdd annibynnol o'r systemau diogelwch morwrol.

Mae'r Côt yn mynnu bod pob awdurdod harbwr yn dal ei hun yn atebol am gyflawni ei ddyletswyddau a'i bwerau yn unol â'r safonau â bennwyd. Mae'n nodi hefyd y dylai aelodau bwrdd pob awdurdod dderbyn cyfrifoldeb am sicrhau fod yr awdurdod yn cyflawni ei ddyletswyddau a'i bwerau i'r cyfryw safonau. Mae dyletswyddau a phwerau mewn perthynas â diogelwch gweithgareddau morwrol mewn unrhyw harbwr wedi eu hymddiried i awdurdod statudol. Mae aelodau'r bwrdd, gyda'i

gilydd ac yn unigol, yn gyfrifol am weithrediad priodol dyletswyddau statudol eu hawdurdod.

Mae rôl y Deilydd Cyfrifoldeb yn cynnwys :

- gorolwg strategol a chyfeiriad i weithgareddau'r harbwr, gan gynnwys diogelwch morwrol
- cyfrifoldeb am ddatblygu polisiau, cynlluniau, systemau a gweithdrefnau
- sicrhau fod asesiadau ac adolygiadau yn cael eu cynnal
- sicrhau for yr awdurdod harbwr yn gorfodi rheoliadau, ac yn gosod trefniadau ariannol priodol

Mae gan awdurdodau harbwr hawl i benodi Harbwrfeistr ac i awdurdodi peilotiaid ac mae'n briodol iddynt ymddiried gweithrediad yr harbwr i'r cyfryw bobl broffesiynol; ond ni allant drosglwyddo eu cyfrifoldeb. Ni all aelodau Bwrdd ddiosg eu hatebolwydd oherwydd nad oes ganddynt sgiliau penodol. Rhaid iddynt gadw gorolwg strategol a chyfeiriad ar bob agwedd o weithrediad yr harbwr.

Mae'n sylfaenol i gyfundrefn rheoli diogelwch effeithiol fod pob awdurdod harbwr yn priodoli dyletswyddau "Person Dynodedig" i ddarparu sicrhau annibynnol i'r 'Deilydd Cyfrifoldeb', a bod y gyfundrefn rheoli diogelwch yn gweithredu'n effeithiol, ac i archwilio cydymffurfiaid yr awdurdod â'r Côd

Argymhellir fod y Cyngor yn mabwysiadu'r trefniadau isod :

	Swyddogaethau'r Côt	Trefniadau Arfaethedig
i	"Deilydd Dyletswydd"	Cabinet y Cyngor
ii	"Person Dynodedig"	Awdurdod Harbwr Annibynnol (i'w benodi gan yr Adran)
iii	"Prif Swyddog"	Rheolwr Gwasanaeth Morwrol
iv	"Harbwr Feistr"	Harbwr Feistri sydd wedi eu penodi o fewn Gwasanaeth Morwrol

Rhagwelir y byddai adroddiad ffurfiol yn cael ei gyflwyno i'r Cabinet yn flynyddol.

b) Dogfennau

Yn dilyn cyhoeddi'r canllawiau yn wreiddiol yn 2000, bu i'r Cyngor gomisiynu gwaith i gynorthwyo gyda'r gwaith o baratoi Cynllun Côt Diogelwch Morwrol Porthladdoedd Gwynedd. Yn ychwanegol mae dogfennau wedi eu paratoi ar gyfer Harbwr Aberdyfi, Abermaw, Porthmadog a Phwllheli. Mae Côt Diogelwch Doc Fictoria wedi ei gynnwys oddi mewn i'r 'Côt Diogelwch Porthladd Caernarfon'.

Mae'r Cyngor, drwy ddatganiad ysgrifenedig ym mhob harbwr, yn cadarnhau bod y Côt Diogelwch wedi ei baratoi, a bod yna wahoddiad i unigolion â diddordeb yng ngwaith yr Harbwr ei archwilio.

c) Pwyllgorau Harbwr

Mae'r Côt yn nodi fod angen i awdurdodau harbwr sicrhau trefniadau ymgynghori priodol gyda pharfïon sydd yn rhan neu yn debygol o gael eu heffeithio gan systemau neu weithdrefnau sydd i'w mabwysiadu.

Ar hyn o bryd, mae Pwyllgor Ymgynghorol unigol i harbyrau Aberdyfi, Abermaw, Porthmadog a Phwllheli. Mae cyfansoddiad Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Porthmadog yn statudol (wedi ei ymgorffori yng Ngorchymyn Harbwr Porthmadog 1998) ond nid yw'n ymddangos fod cyfansoddiad ffurfiol i'r pwyllgorau eraill. O ganlyniad, ystyrir fod cyfle i ddiweddarau'r trefniadau presennol, drwy fabwysiadu cyfansoddiad safonol a thrwy hynny gadarnhau pwrpas, a meysydd gwaith penodol yn unol â'r Côt. Mae cyfansoddiad safonol wedi ei gynnwys fel Atodiad 2, gyda'r bwriad o gysoni trefniadau'r Pwyllgorau Harbwr Ymgynghorol presennol.

Mae'r Pwyllgorau presennol yn cyfarfod dwy waith y flwyddyn. Argymhellir fod y trefniant hyn yn parhau, a bod gwybodaeth am y cyfarfodydd hyn yn cael eu hymgorffori i'r adroddiad blynyddol sydd i'w cyflwyno i'r Cabinet.

Camau nesaf ac amserlen

Argymhellir fod y trefniadau arfaethedig yn cael eu mabwysiadu ac yn weithredol yn syth.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

“Mae’r cynigion i dacluso trefniadau a sefydlu trefniadau safonol ar gyfer yr harbyrau i gyd i’w groesawu’n fawr iawn ac rwy’n eu cymeradwyo”.

Y Swyddog Monitro:

“Cefais gyfle i drafod gofynion y Cod Diogelwch hefo’r adran ac rwy’n cymeradwyo’r argymhellion yn yr adroddiad. Yn ychwanegol, bu’r cyfansoddiad newydd ar gyfer y Pwyllgorau Ymgynghorol yn destun trafodaeth mewn cyfarfod o gadeiryddion y pwyllgorau. Gan mai pwyllgorau yn adrodd i’r Cabinet ydi rhain mae’n briodol mai’r Cabinet sy’n cytuno ar eu cyfansoddiad ac rwy’n fodlon fod yr hyn a gynigir yn cwrdd â’r gofynion deddfwriaethol.”

Y Pennaeth Cyllid:

“Mae’r Adran Economi a Chymuned wedi cadarnhau nad oes unrhyw oblygiadau cyllidol materol o’r adroddiad gerbron, a gellid gweithredu’n briodol (sicrhau ‘person dynodedig’ annibynol) o fewn eu adnoddau cyfredol.”

Atodiadau

Atodiad 1 : Dogfen Cod Diogelwch Morwrol (2012)

Atodiad 2 : Cyfansoddiad safonol Pwyllgorau Ymgynghorol Harbyrau
Gwynedd